

Make Your Money Work For You (2009)

ຄວາມຮັ່ງມີມາຈາກການທ້ອນໂຮມເງິນ

ບັ້ມເຫຼັ້ມນ້ອຍໆທົ່ວນີ້ຈະນຳເອົາລາຍລະອຽດຕ່າງໆກ່ຽວກັບການທ້ອນໂຮມເງິນ, ການຕັ້ງເບົ້າໝາຍໃນໄລຍະສັ້ນແລະຍາວເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການທ້ອນໂຮມເງິນ, ການເປີດບັນຊີທ້ອນເງິນ ແລະ ວິທີທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເງິນກ້ອນນຶ່ງອອກໝາກອອກຜົນ. ແລ້ວຍັງມີໃບຢັ້ງຢືນຝາກເງິນ ຊີດີ (CDs), ບັນຊີເງິນເບັ້ງບໍານານ (IRAs), ພັນທະບັດ U.S. Savings Bonds ແລະ ບັນຊີທ້ອນເງິນເພື່ອເອົາໄວ້ຈ່າຍຄ່າໂຮງຮຽນຂອງລູກໆ ເມື່ອເວລາພວກເຂົາໃຫຍ່ເຕີບໂຕເຂົ້າໄປຮຽນໃນມະຫາວິທະຍາໄລ.

Table of Contents

- ການເລີ່ມຕົ້ນຂອງການທ້ອນເງິນ
- ທຳໃຈເຢັນໆໄວ້ກ່ອນ
- ອັດຕາດອກເບັ້ງ
- ເງິນທ້ອນກ້ອນນ້ອຍກາຍເປັນເງິນທ້ອນກ້ອນໃຫຍ່
- ໄດ້ຕາມເບົ້າໝາຍ
- ຝາກເງິນໄວ້ດີກວ່າ
- ບັນຊີທ້ອນເງິນ
- ເປີດບັນຊີເງິນທະນາຄານໃໝ່
- ຜົນກຳໄລທີ່ໄດ້ຈາກການທ້ອນໂຮມເງິນ
- ລົງທຶນກັບຮັບບານສະຫະຣັຖອະເມຣິກາ
- ບໍ່ເສັ້ງພາສີຖ້າຝາກເງິນໃນບັນຊີເບັ້ງບໍານານ
- ທ້ອນເງິນໄວ້ຢູ່ທີ່ທຳງານ
- ການສ່ຽງແລະການໄດ້ຜົນ

ການເລີ່ມຕົ້ນຂອງການທ້ອນເງິນ

ຄວາມຮັ່ງມີປຽບເໝືອນດັ່ງການກໍ່ຝາດິນຈີທີ່ທ່ານໄດ້ວາງມັນໃສ່ທີ່ລະກ້ອນໆ ແລະກວດເບິ່ງວ່າຝາກ້ອນດິນຈີນັ້ນ ໜາແໜ້ນດີຫຼືບໍ່ ກ່ອນທີ່ທ່ານຈະວາງຂັ້ນກ້ອນດິນຈີອີກ. ການທ້ອນໂຮມເງິນກໍ່ປຽບເໝືອນກັນດັ່ງນີ້ແລະ ທີ່ທ່ານຈະຕ້ອງຕັ້ງເບົ້າໝາຍທີ່ເປັນຈິງແລະເຮັດຕາມຂັ້ນຕອນກ່ອນທ່ານຈະໄປເຖິງຈຸດເບົ້າໝາຍ.

ທ່ານອາດຄິດວ່າ ການທ້ອນໂຮມເງິນນີ້ເປັນເຮື່ອງຍາກ ແຕ່ຖ້າທ່ານທ້ອນເງິນໄວ້ເທື່ອຣະເລັກເທື່ອຣະນ້ອຍ, ອີກບໍ່ດົນ ທ່ານກໍ່ຈະມີເງິນກ້ອນຈຳນວນນຶ່ງທີ່ສາມາດເອົາມາໃຊ້ໄດ້ໃນເວລາທີ່ຈຳເປັນ ເຊັ່ນ ການຈ່າຍຄ່າສ້ອມແປງຣົດ ຫຼື ການຊື້ເຄື່ອງຂອງເຮືອນອັນໃຫຍ່ຕ່າງໆ.

ທຳໃຈເຢັນໆໄວ້ກ່ອນ

ຄວາມຮຸ້ງມີບໍ່ແມ່ນຊີວິດໜາກມີຜົນໂລດ. ທາງທີ່ດີແລ້ວ ທ່ານຄວນຝາກເງິນເຂົ້າບັນຊີທ້ອນເງິນໄວ້ໃຊ້ໃນເວລາຈໍາເປັນ. ບັນຊີທ້ອນເງິນແມ່ນເປັນເງິນກ້ອນນຶ່ງທີ່ທ່ານຝາກໄວ້ໃນເວລາທີ່ທ່ານຕົກງານຫຼືໄດ້ຖືກບາດເຈັບຕ່າງໆທີ່ທ່ານບໍ່ສາມາດໄປເຮັດວຽກໄດ້.

ເງິນດັ່ງກ່າວນີ້ ທ່ານຕ້ອງມີໄວ້ກ້ອນນຶ່ງທີ່ເທົ່າກັນກັບລາຍໄດ້ເງິນເດືອນໃນໄລຍະສາມທາທິກເດືອນແລະເປັນເງິນທີ່ເທົ່າກັນກັບລາຍໄດ້ຂອງທົວໜ້າຄອບຄົວທີ່ສູງກວ່າໝູ່. ເງິນທ້ອນໄວ້ໃຊ້ໃນເວລາຈໍາເປັນນີ້ ສາມາດໃຊ້ໃນເວລາທີ່ທ່ານຕ້ອງຊື້ເຄື່ອງເຮືອນແພງຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ການແປງຮົດຫຼືປຸງເຕົາໄຟຟ້າໃໝ່.

ອັດຕາດອກເບ້ງ

ດອກເບ້ງແມ່ນການໃຊ້ຈ່າຍເງິນ. ທະນາຄານຂອງທ່ານຈ່າຍດອກເບ້ງໃຫ້ແກ່ທ່ານເມື່ອທ່ານຝາກເງິນໄວ້ໃນບັນຊີທ້ອນໂຮມເງິນ. ຖ້າທ່ານຍືມເງິນກູ້ຍືມ ທ່ານຕ້ອງຈ່າຍດອກເບ້ງໃຫ້ທະນາຄານທີ່ທ່ານໄດ້ຂໍຍືມມາ. ທະນາຄານທີ່ມີບັນຊີທ້ອນເງິນນັ້ນ ຈະມີໂຕໜັງສືວ່າ APY (annual percentage yield) ລົງໃນທ້າຍຫຼັງອັດຕາດອກເບ້ງ. ນີ້ກໍ່ແມ່ນລາຍໄດ້ທີ່ທ່ານອາດຈະໄດ້ຖ້າວ່າທ່ານຝາກເງິນໄວ້ໃນເວລານຶ່ງປີ. ດອກເບ້ງນັ້ນ ມີສອງຊະນິດ: ດອກເບ້ງທຳມະດາ ແລະ ດອກເບ້ງກິນກຳໂຮຫຼາຍ. ດອກເບ້ງທຳມະດາແມ່ນໄດ້ຂີ້ດອກຈາກເງິນທີ່ທ່ານເອົາເຂົ້າຝາກໄວ້ເທົ່ານັ້ນ. ສຳລັບດອກເບ້ງກິນກຳໂຮຫຼາຍນັ້ນ ທ່ານຈະໄດ້ຂີ້ດອກຈາກເງິນທີ່ທ່ານເອົາເຂົ້າຝາກໄວ້ພ້ອມດ້ວຍຂີ້ດອກທີ່ທ່ານໄດ້ກຳໂຮມາ.

ເງິນທ້ອນກ້ອນນ້ອຍກາຍເປັນເງິນທ້ອນກ້ອນໃຫຍ່

ຖ້າທ່ານຮູ້ວ່າ ທ່ານໃຊ້ຈ່າຍຫຍັງແດ່ຂອງແຕ່ຣະມີ ທ່ານຈະສາມາດລົດຜ່ອນການໃຊ້ຈ່າຍຢ່າງພຸ້ມເໝືອແລະທ່ານກໍ່ຈະມີງົບປະມານ. ງົບປະມານແມ່ນແຜນການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ສາມາດບອກວິທີການລົດຜ່ອນການໃຊ້ຈ່າຍໄດ້. ເມື່ອທ່ານຮູ້ດີແລ້ວວ່າເງິນເຂົ້າເງິນອອກໄປໃສແດ່ ທ່ານກໍ່ຈະສາມາດຕັ້ງງົບປະມານໃຫ້ຕົວເອງໄດ້.

ຫຼາຍຜູ້ຄົນເຫັນວ່າ ເງິນເລັກໆນ້ອຍໆນີ້ ສາມາດທ້ອນໂຮມເຂົ້າກັນເປັນເງິນກ້ອນໃຫຍ່ໄດ້. ກ້ອນທ່ານຈະຕັ້ງງົບປະມານ, ທ່ານຄວນຮູ້ຈັກວ່າ ທ່ານໃຊ້ຈ່າຍຫຼາຍປານໃດແຕ່ລະເດືອນແລ້ວທ່ານເອົາມາປຽບທຽບໃສ່ກັນກັບລາຍໄດ້ເງິນເດືອນ. ເມື່ອທ່ານຮູ້ດີແລ້ວວ່າງົບປະມານຂອງທ່ານນັ້ນ ມີເທົ່າໃດແທ້ ທ່ານກໍ່ຈະໃຊ້ຈ່າຍຕາມງົບປະມານນັ້ນເປັນອາທິດໆໄປ ທ່ານກໍ່ຈະຮູ້ເອງວ່າ ທ່ານຄວນຢອມກິນຢອມໃຊ້ຫຍັງແດ່. ຖ້າທ່ານໃຊ້ຈ່າຍນ້ອຍກວ່າລາຍໄດ້ ທ່ານກໍ່ຈະມີເງິນເຫຼືອພໍທີ່ເອົາທ້ອນໂຮມໄວ້.

ໄດ້ຕາມເປົ້າໝາຍ

ເປົ້າໝາຍຂອງການທ້ອນໂຮມເງິນກໍ່ເປັນຂັ້ນນຶ່ງທີ່ທ່ານຕັ້ງໄວ້ໃນຊີວິດ. ເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວກໍ່ເປັນແຜນການໃນໄລຍະສັ້ນແລະໄລຍະຍາວ. ເປົ້າໝາຍໃນໄລຍະສັ້ນແມ່ນທ່ານຕ້ອງການເຫັນໜາກເຫັນຜົນພາຍໃນນຶ່ງຫຼືສອງປີ ເຊັ່ນ ການຮຽນຫຼືຊື້ຮົດ. ເປົ້າໝາຍໃນໄລຍະຍາວອາດໃຊ້ເວລາດົນ

ປະມານຫ້າຫຼືຫຼາຍປີກວ່ານັ້ນກ່ອນທີ່ທ່ານຈະສາມາດຊື້ເຮືອນຫຼັງນຶ່ງໄດ້ ແລະຕ້ອງໃຊ້ເວລາຫຼາຍປີຂຶ້ນໄປອີກ ຖ້າທ່ານຫວັງວ່າຈະທ້ອນໂຮມເງິນເຂົ້າໄວ້ກິນເບັງບໍານານຫຼືສິ່ງເສັ້ງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໂຮງຮຽນລູກໆ.

ຝາກເງິນໄວ້ດີກ່ວາ

ທາງທິດີແລ້ວ ທ່ານຄວນຝາກເງິນໄວ້ໃນບັນຊີເງິນທີ່ຖອນອອກໄດ້ງ່າຍໃນເວລາທີ່ຈຳເປັນທີ່ທ່ານຈະຕ້ອງຖອນອອກເອົາມາໃຊ້. (ຖ້າທ່ານໄດ້ເງິນຈາກຮັຖບານ ງົບປະມານເງິນທີ່ທ່ານສາມາດຝາກໄວ້ໄດ້ນັ້ນ ອາດຝາກໄວ້ບໍ່ໄດ້ຫຼາຍເກີນການຈຳກັດ. ກ່ອນທີ່ທ່ານຈະເລີ່ມຝາກເງິນເຂົ້າບັນຊີເງິນທະນາຄານ ທ່ານຄວນໄປທາບທາມເບິ່ງກ່ອນວ່າ ຖອນອອກໄດ້ຫຼືບໍ່ໄດ້.)

ເງິນທີ່ສຳລັບຖອນເອົາອອກມາໃຊ້ໄດ້ຢ່າງສະດວກນັ້ນ ເອີ້ນວ່າ “liquid.” ທ່ານສາມາດຝາກເງິນໄວ້ໃນບັນຊີທະນາຄານຕ່າງໆ.

ຖ້າຝາກໄວ້ໃນບັນຊີເງິນຂອງຮັຖບານ ທ່ານກໍ່ຈະໄດ້ຂີ້ດອກໜ້ອຍ ແຕ່ມັນປອດໄພດີກວ່າທະນາຄານເອກະຊົນ. ໃບຢັ້ງຢືນຝາກເງິນໃນໄລຍະສັ້ນ (CD) ບາງທີ່ອາດໃຫ້ກຳໄລຫຼາຍກວ່າທະນາຄານຂອງທ່ານ. ທ່ານສາມາດຝາກເງິນໃນໄລຍະສັ້ນພຽງແຕ່ເດືອນດຽວຖ້າຝາກໃນ CD. ເລືອກຕາຍ ອິນເຕີແນດ Bankrate.com ຈະບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າ ອັດຕາຂອງທະນາຄານຕ່າງໆ ແຕ່ກຕ່າງຈາກກັນປານໃດ.

ບັນຊີທ້ອນເງິນ

ບັນຊີທ້ອນເງິນມີໄວ້ເພື່ອທ່ານຈະໄດ້ຝາກເງິນຂອງທ່ານໄວ້ໃຫ້ດີແລະໄດ້ກິນດອກເບັງນຳອີກ. ບັນຊີເງິນທະນາຄານຕ່າງໆ ຈະມີຄ່າປະການໄພຈາກຮັຖບານ ເຖິງ \$250,000. ທາງທະນາຄານໃຫ້ດອກເບັງສຳລັບເງິນທີ່ຝາກໄວ້ໃນບັນຊີ ແລ້ວ ທ່ານກໍ່ສາມາດຝາກເງິນໄດ້ຕາມສະບາຍຫຼືຖອນເງິນອອກໃນເມື່ອທ່ານຕ້ອງການເອົາອອກມາໃຊ້.

ສຳລັບທະນາຄານທີ່ບໍ່ເອົາຜົນກຳໄລແມ່ນ credit union ເຊິ່ງທ່ານສາມາດມີບັນຊີເຂົ້າຮູ້ສ່ວນກັນໄດ້ແລະມີບໍລິການອື່ນໆໃຫ້ພ້ອມ. ອົງການດັ່ງນີ້ ມີບັນຊີທ້ອນເງິນທີ່ບໍ່ເອົາຜົນກຳໄລແລະກໍ່ມີບໍລິການຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າມາໃຊ້ ເຊິ່ງລູກຄ້ານັ້ນ ມີຫຼາຍສິ່ງຫຼາຍຢ່າງຕົງກັນ ເຊັ່ນ ມັກສິ່ງໃດສິ່ງນຶ່ງຄືກັນ, ເຮັດວຽກໃຫ້ບໍລິສັດດຽວກັນ ຫຼື ຢູ່ກິນທີ່ໃກ້ໆບ່ອນດຽວກັນ ຫຼື ໄປເຂົ້າໂບດດຽວກັນ. ເງິນທີ່ທ່ານເອົາມາຝາກໄວ້ໃນບັນຊີເງິນຂອງທະນາຄານດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະມີປະກັນສູງເຖິງ \$250,000 ເຊິ່ງອົງການ National Credit Union Administration (NCUA) ເປັນອົງການທີ່ໃຫ້ຄຳປະກັນ.

ບັນຊີເງິນພັດທະນາຂອງແຕ່ລະລູກຄ້າ (IDAs) ເປັນບັນຊີພິເສດທີ່ຊ່ວຍຄອບຄົວທີ່ມີລາຍໄດ້ຕ່ຳທີ່ພວກເຂົາຢາກກັບຄືນເຂົ້າຮຽນຕື່ມຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລເອົາປະຣິນຍາໂທຫຼືປະຣິນຍາເອກ ຫຼືບໍ່ຂຶ້ນກຳກຳລັງໄປຝຶກງານຢູ່, ຢາກຊື້ເຮືອນຫຼືຕັ້ງທຸຣະກິດຂອງຕົນເອງ. ທາງທະນາຄານເອກະຊົນແລະສາທາລະນະຈະຊ່ວຍທາງດ້ານເງິນ. ສ່ວນຫຼາຍ ຜູ້ທີ່ເປັນສະມາຊິກ IDA ນີ້

ຈະໄປຮຽນກ່ຽວກັບວິທີທີ່ປັບປຸງເນື່ອງການເຄດິດຂອງເຂົາ, ຕັ້ງງົບປະມານ ແລະ ເລີ່ມແຜນການທ້ອນເງິນ. ລາຍລະອຽດແລະໂຄງການຕ່າງໆ ຈະມີຢູ່ທາງອອນໄລນ໌ທີ່ www.idanetwork.org. ກົດ “IDA Directory” ແລະຕີເຂົ້າຮະຫັດ ZIP code ເພື່ອສຶກສາຕື່ມ.

ເປີດບັນຊີເງິນທະນາຄານໃໝ່

ເວລາທ່ານໄປເປີດບັນຊີທະນາຄານໃໝ່ ທ່ານຕ້ອງມີບັດປະຈຳໂຕໄປນຳ, ບັດນຶ່ງຕ້ອງມີຮູບ. ຕາມທຳມະດາແລ້ວ ທ່ານຕ້ອງມີໃບ Social Security ກ່ອນທີ່ທະນາຄານຈະເປີດບັນຊີໃຫ້. ສ່ວນເງິນຝາກລ່ວງໜ້ານັ້ນ ແມ່ນແລ້ວແຕ່ທາງທະນາຄານຈະໃຫ້ເອົາຝາກ. ບາງທະນາຄານຈະໃຫ້ຝາກພຽງແຕ່ \$1 ດຽວເທົ່ານັ້ນ ບາງພອງກໍໃຫ້ຝາກ \$50, \$100 ຫຼື \$500. ທ່ານສາມາດໃຊ້ເງິນສົດຫຼືເຊັກໃນການເປີດບັນຊີໃໝ່. ເວລາທ່ານຂໍເປີດບັນຊີໃໝ່ ທາງທະນາຄານຈະຂໍເບິ່ງປະວັດການຄັງຂອງທ່ານໂດຍໄປຂໍເອົາລາຍງານຈາກບໍຣິສັດ CheckSystems. ຖ້າຫາກວ່າທ່ານເຄີຍມີບັນຫາໃດໆ ກັບບັນຊີຂອງທ່ານ ເຊັ່ນ ທ່ານປິດບັນຊີໂດຍທີ່ທ່ານຍັງບໍ່ໄດ້ຈ່າຍໜີ້ສິນໃຫ້ໝົດກ່ອນ, ທາງທະນາຄານກໍອາດຈະບໍ່ເປີດບັນຊີໃໝ່ໃຫ້ແກ່ທ່ານ. ຖ້າທ່ານຢາກຮູ້ວ່າ ເປັນຫຍັງທ່ານບໍ່ໄດ້ບັນຊີໃໝ່ ທ່ານສາມາດເຂົ້າໄປແວບໄຊຕ໌ www.chexhelp.com ເພື່ອຂໍເອົາລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບ ປະວັດການຄັງຕ່າງໆຂອງທ່ານ ຫຼື ໂທໄປກໍໄດ້. ຖ້າຫາກວ່າ ບໍຣິສັດດັ່ງກ່າວຕີເຂົ້າສິ່ງໃດສິ່ງນຶ່ງ ທີ່ຜິດ ກ່ຽວກັບປະວັດຂອງທ່ານໆ ມີສິດທີ່ຈະແກ້ບັນຫານີ້ໄດ້.

ຜົນກຳໄລທີ່ໄດ້ຈາກການທ້ອນໂຮມເງິນ

ຖ້າວ່າທ່ານທ້ອນໂຮມເງິນທຸກໆມື້ໄດ້, ຈະມີມື້ນຶ່ງທີ່ທ່ານຈະມີຊັບສິນເງິນທອງທີ່ເຮັດໃຫ້ທ່ານ ຮັ່ງມີແລະເງິນກ້ອນນັ້ນກໍຈະເພີ່ມລາຄາຂຶ້ນເລື້ອຍໆ. ຊັບສິນນີ້ ແມ່ນມີເງິນທ້ອນໂຮມ, ເງິນເບັ້ງບຳນານ, ຮູ້ນສ່ວນ ແລະ ພັນທະບັດ ແລະ ເຮືອນຂອງທ່ານ ຫຼື ເຮືອນແລະດິນ ທີ່ໃຫ້ຄົນເຊົ່າ. ຢູ່ສະຫະຣັຖ ເຮືອນແມ່ນຊັບສິນກ້ອນໃຫຍ່.

ນັກຊ່ວຍຊານທາງດ້ານການຄັງແນະນຳມາວ່າ ທ່ານຄວນທ້ອນໂຮມເງິນໄວ້ປະມານ 10% ຂອງລາຍໄດ້ແຕ່ລະປີ. ຖ້າເປັນເນື່ອງທີ່ຍາກເກີນໄປ, ເລີ່ມຕົ້ນທ້ອນໂຮມໄວ້ເທື່ອຣະນ້ອຍກ່ອນ. ເພື່ອບັງຄັບໃຫ້ທ່ານທ້ອນໂຮມເງິນໄວ້ ເອົາເງິນເຂົ້າບັນຊີທ້ອນໂຮມເງິນຫຼືບັນຊີເບັ້ງບຳນານ(IRA) ເມື່ອທ່ານໄດ້ເບີກເງິນເດືອນ.

ໃບຢັ້ງຢືນຝາກເງິນຊີດີ (CD) ຫຼືທີ່ເອີ້ນກັນວ່າ ບັນຊີຝາກເງິນປະຈຳ ເປັນບັນຊີທີ່ປອດໄພ ທີ່ເງິນຂອງທ່ານຈະເພີ່ມຂຶ້ນ. ຕາມທຳມະດາແລ້ວ ທະນາຄານເປັນແຫ່ງທີ່ເບີກບັນຊີນີ້ໃຫ້ລູກຄ້າ ແຕ່ທ່ານສາມາດຊື້ກັບນາຍໜ້າຂອງບໍຣິສັດຮູ້ໄດ້. FDIC ຈະປະກັນໄພໃບຢັ້ງຢືນຊີດີ CD ແລະທະນາຄານຕ່າງໆ ປະກັນເຖິງ \$250,000 ຕໍ່ລູກຄ້າ.

ອັດຕາດອກເບັ້ງຂອງ CD ມີຫຼາຍອັດຕາ ແລະສ່ວນຫຼາຍຈະໃຫ້ອັດຕາສູງກວ່າບັນຊີທ້ອນເງິນ. ເມື່ອທ່ານຝາກເງິນໄວ້ໃນ CD ໃນໄລຍະຍາວ ທ່ານກໍຈະໄດ້ດອກເບັ້ງດີ. ຕາມທຳມະດາແລ້ວ ຖ້າທ່ານຝາກໄວ້ໃນເວລາຍາວ ທ່ານຈະໄດ້ອັດຕາດອກເບັ້ງສູງ. ເວລານັ້ນ ຈະເປັນນຶ່ງເດືອນ ຫາ

ທ້າຍປີກໍ່ເປັນໄດ້. ຖ້າທ່ານຖອນເງິນຈາກ CD ກ່ອນມັນເຖິງກຳນົດເວລາ ທ່ານຈະຕ້ອງຈ່າຍຄ່າບັບໃໝ.

ການລົງທຶນກັບຮັຖບານສະຫະຣັຖອະເມຣິກາ

ການຊື້ໃບພັນທະບັດຄັງເງິນຕ່າງໆ ເປັນການລົງທຶນທີ່ປອດໄພທີ່ສຸດ ເພາະຮັຖບານມີຄຳປະກັນ. ທ່ານສາມາດຊື້ໃບພັນທະບັດເຫຼົ່ານີ້ ເທົ່າໃດກໍ່ໄດ້ ໃນລາຄາ \$50 ຫາ \$10,000. ທ່ານຊື້ໃນລາຄາຕໍ່າກວ່າມັນຈະເຕັມກຳນົດ. ອັດຕາດອກເບັ້ງມີຫຼາຍອັດຕາ ແຕ່ທ່ານໄດ້ຜົນກຳໄລໜ້ອຍ. ໃບພັນທະບັດນີ້ ຈະຈ່າຍຄືນໃຫ້ໄດ້ແກ່ຜູ້ມີຊື່ໃນໃບພັນທະບັດເທົ່ານັ້ນ.

ທ່ານສາມາດຊື້ໃບພັນທະບັດ Series EE ທີ່ມີຄຳປະກັນລາຄາດັ່ງເດີມຂອງເງິນຊື້ພາຍໃນ 20 ປີ ຫຼືຊື້ໃບພັນທະບັດ Series I ທີ່ໄລ່ຜົນກຳໄລດ້ວຍຕາມເງິນເຟີ້. ຕົວຢ່າງ ຖ້າໃບພັນທະບັດ EE ອັນມີລາຄາ \$100 ຈະຂາຍເປັນລາຄາ \$50. ໃບພັນທະບັດ Series I ຈະຂາຍຕາຍໂຕໂລດ ເຊັ່ນ ຖ້າລາຄາເປັນ \$100 ຄ່າຈ່າຍກໍ່ຈະເປັນ \$100 ແລະໄດ້ກິນຂີ້ດອກທີ່ອັດຕາດອກເບັ້ງທີ່ປ່ຽນທີ່ສອງເທື່ອຕໍ່ປີເມື່ອໄລ່ຄິດໃສ່ເງິນເຟີ້. ຖ້າທ່ານຢາກສຶກສາເພີ່ມເຕີມເບິ່ງອີກ ທ່ານໄປແວບໄຊຕ໌ Saving Bonds (www.savingsbonds.gov).

ປ່ຽນເສັງພາສີຖ້າມີບັນຊີເບັ້ງບ່ານານ

ບັນຊີເບັ້ງບ່ານານຂອງແຕ່ລະຜູ້ຄົນທີ່ເອີ້ນວ່າ (IRA) ເປັນບັນຊີທ້ອນເງິນທີ່ມີຂຶ້ນໃນບໍ່ຮີສັດຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ບັນດາຜູ້ຄົນທີ່ຢາກທ້ອນເງິນກ່ອນໜຶ່ງໄວ້ສຳລັບເອົາໄວ້ໃຊ້ຈ່າຍໃນເວລາພວກເຂົາອອກມາກິນເບັ້ງບ່ານານ. ຖ້າທ່ານຢາກຮູ້ວ່າ ເງິນເອົາເຂົ້າບັນຊີເບັ້ງບ່ານານໃນແຕ່ລະປີນັ້ນ ເອົາເຂົ້າໄດ້ເທົ່າໃດ ທ່ານໄປສຶກສາເພີ່ມເຕີມໄດ້ໃນແວບໄຊຕ໌ Internal Revenue Service ທີ່ www.irs.gov ຕີເຂົ້າຄຳລັບ “Publication 590” ໃນບ່ອນ Search. ຮັຖບານມີກົດລະບຽບອອກຄຳສັ່ງມາວ່າ ທະນາຄານຕ່າງໆ ຈະເປັນຜູ້ບໍ່ຮີຫານບັນຊີພວກນີ້.

ບັນຊີ IRA ມີສອງຊະນິດ, traditional ແລະ Roth IRA. ສຳລັບບັນຊີ Traditional IRA ທ່ານບໍ່ຕ້ອງເສັງພາສີໃດໆ ເລີຍ ເພາະ ເງິນທີ່ທ່ານເອົາເຂົ້າຝາກນັ້ນເປັນເງິນທີ່ບໍ່ໄດ້ເສັງພາສີ ແລະ ທ່ານສາມາດທ້ອນເງິນທີ່ທ່ານເອົາເຂົ້າບັນຊີນີ້ ອອກຈາກພາສີໃນປີດຽວກັນ. ເງິນທີ່ທ່ານເອົາເຂົ້າບັນຊີເບັ້ງບ່ານານແລະດອກເບັ້ງທີ່ໄດ້ມາ ທ່ານຈະເສັງພາສາກ່ອນຕອນທີ່ທ່ານຖອນມັນອອກມາສ່ວນຫຼາຍໃນເມື່ອທ່ານມີອາຍຸ 59 ປີເຖິງ. ຖ້າທ່ານຖອນເງິນຈາກບັນຊີ IRA ກ່ອນນັ້ນ, ທ່ານຕ້ອງຈ່າຍຄ່າບັບໃໝ 10% ແລະເສັງພາສີອີກດ້ວຍ.

ບັນຊີ Roth IRA ແມ່ນເປັນບັນຊີທີ່ຫຼີກລ້ຽງພາສີຮັຖບານບໍ່ໄດ້ ແຕ່ຜົນກຳໄລມັນຫຼີກພາສີໄດ້.

ທ່ານສາມາດເອົາເງິນເຂົ້າບັນຊີທັງສອງນີ້ໄດ້ ແຕ່ ເງິນທີ່ເອົາເຂົ້ານັ້ນ ຈະມີຂໍ້ຈຳກັດຄືກັນ. ໄປເບິ່ງເຮືອງລາຍລະອຽດໃນ www.irs.gov ວ່າ ທ່ານສາມາດເອົາເງິນຝາກເຂົ້າໄດ້ເທົ່າໃດ.

ຖ້າທ່ານມີອາຍຸກາຍ 59 ປີເຖິງຫຼືເປັນພິການ, ເມື່ອທ່ານຖອນເງິນອອກຈາກບັນຊີ Roth IRA ທ່ານຈະບໍ່ເສັຽພາສີ ຖ້າວ່າ ບັນຊີນັ້ນໄດ້ມີອາຍຸຢ່າງໜ້ອຍ 5 ປີ. ທ່ານສາມາດຖອນເງິນອອກໄດ້ຕອນອາຍຸຍັງອ່ອນຢູ່ຖ້າທ່ານຖອນເງິນອອກໄປຊື້ເຮືອນເປັນເທື່ອທຳອິດ ຫຼື ຈ່າຍຄ່າໂຮງໝໍຕ່າງໆ. ສໍາລັບເຫດຜົນອື່ນທີ່ທ່ານຕ້ອງການສຶກສາຮຽນຮູ້ເພີ່ມເຕີມອີກ ທ່ານໄປເບິ່ງໄດ້ໃນ (www.irs.gov).

ທ້ອນເງິນໄວ້ຢູ່ທີ່ທ່າງານ

ຢ່າເສັຽໂອກາດເລີຍ ເພາະທ່ານສາມາດທ້ອນເງິນໄວ້ໄດ້ຈາກບ່ອນທີ່ທ່າງານ. ບັນດາພະນັກງານ ພະຍາຍາມຫຼີກລ້ຽງບໍ່ແບງລາຍໄດ້ເງິນເດືອນເຂົ້າບັນຊີເບັງບໍານານ ຍ້ອນວ່າ ເມື່ອແບງເງິນເດືອນ ອອກໄປແລ້ວ ລາຍໄດ້ຈະມີໜ້ອຍ. ແຕ່ທ່ານຕ້ອງຖືໂອກາດດີໆດັ່ງກ່າວ ເພາະ ຖ້າທ່ານແບງເງິນ ຈໍານວນກ້ອນນຶ່ງອອກໄປຝາກໃນບັນຊີເບັງບໍານານ ທາງບໍລິສັດຂອງທ່ານ ກໍ່ຈະເອົາເງິນຈໍານວນ ນຶ່ງຄືກັນເຂົ້າບັນຊີເບັງບໍານານຂອງທ່ານ ແລະເງິນທີ່ທ່ານແບງອອກໄປເຂົ້າບັນຊີເບັງບໍານານນັ້ນ ຈະບໍ່ເສັຽພາສີ. ເວລາທ່ານຕ້ອງເຮັດອິນຄໍາແທກ ທ່ານກໍ່ເສັຽພາສາໃຫ້ຮັບຖບານໜ້ອຍ.

ການສ່ຽງແລະການໄດ້ຜົນກໍາໄລ

ທຸກຄົນບໍ່ວ່າໃຜກໍ່ຕາມ ເມື່ອເອົາເງິນໄປລົງທຶນແລ້ວ ຜົນກໍາໄລທີ່ຢາກໄດ້ມານັ້ນ ຫຼາຍ. ທ່ານຢາກໄດ້ອັດຕາດອກເບັ້ງສູງ ແລະການເອົາເງິນໄປສ່ຽງລົງທຶນກໍ່ມີຫຼາຍຊະນິດພ້ອມດຽວກັນ.

ບັນຊີທ້ອນເງິນ ແລະ ບັນຊີຊີດີ CD ມີຮັບປະກັນຈາກ FDIC ແຕ່ຜົນກໍາໄລນັ້ນ ໄດ້ໜ້ອຍກວ່າ ການເອົາໄປລົງທຶນກັບທຸລະກິດອື່ນໆ ເພາະບັນຊີດັ່ງກ່າວ ປອດໄພກວ່າໝູ່. ປູງບທຽບໃສ່ກັບ ຕະຫຼາດຮຸ້ນສ່ວນຕ່າງໆທີ່ບໍ່ມີຮັບປະກັນຈາກ FDIC ແລ້ວ, ບັນຊີຈໍາພວກນີ້ໄດ້ຜົນກໍາໄລຫຼາຍ.

ກ່ອນທີ່ທ່ານຈະສົດເອົາເງິນໄປລົງທຶນ, ທ່ານຄວນສຶກສາເບິ່ງຜົນກໍາໄລ, ການສ່ຽງເສັຽເງິນ ແລະ ການຖອນເອົາເງິນອອກຈາກບັນຊີໄດ້ຢ່າງງ່າຍໆຫຼືບໍ່. ແລະເປັນໄປບໍ່ໄດ້ດອກທີ່ຈະມີການລົງທຶນ ຮຸ້ນສ່ວນທີ່ຈະໃຫ້ຜົນກໍາໄລຫຼາຍ, ການສ່ຽງເສັຽເງິນໜ້ອຍ ແລະ ການຖອນເງິນອອກງ່າຍດາຍ.

ມັນເປັນການສ່ຽງສໍາລັບບາງຜູ້ຄົນທີ່ຈະເອົາເງິນໄປຊື້ຮຸ້ນ. ຢ່າໄປພັງຄົນອື່ນເປັນເດັດຂາດໃນການ ຊື້ຮຸ້ນ ຖ້າວ່າທ່ານຍັງບໍ່ໄດ້ໄປສຶກສາຮຽນຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງ. ແລ້ວອີກຢ່າງນຶ່ງ ມັນບໍ່ມີຮັບປະກັນໄດ້ວ່າ ລາຄາຂອງຮຸ້ນນັ້ນ ຈະຂຶ້ນຫຼືລົງໃນໄລຍະໃດ ແລະ ທ່ານຈະໄດ້ຜົນກໍາໄລຫຼືບໍ່.

ຫຼາຍໆຜູ້ຄົນມັກເອົາເງິນໄປຊື້ຮຸ້ນສ່ວນກັບບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນເພື່ອຜ່ອນການສ່ຽງເສັຽເງິນໜ້ອຍລົງ. ບໍລິສັດຮຸ້ນສ່ວນມີບັນຊີຮຸ້ນຫຼາຍໆບັນຊີທີ່ບັນດາຜູ້ຊື້ຮຸ້ນສາມາດຊື້ໄດ້ນໍາກັນ. ແລ້ວເມື່ອບໍລິສັດຮຸ້ນ ສ່ວນຂາຍຮຸ້ນໄດ້ ຫຼື ບໍລິສັດເສັຽເງິນ ຫຼື ເສັຽຄ່າບໍລິການອື່ນໆ ຜູ້ທີ່ຊື້ຮຸ້ນນໍາບໍລິສັດນັ້ນ ກໍ່ເສັຽຕາມໄປດ້ວຍກັນ.